ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі універсітэт

Год вы. другі
№ 9 (67)
СУБОТА 13 САКАВІКА 1971 года

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

Цана 2 кап.

XXIV З'ЕЗДУ КПСС— ДАСТОЙНУЮ СУСТРЭЧУ

Новымі поспехамі сустракаюць маючы адбыцца XXIV з'езд КПСС фізкультурнікі і спартсмены нашага універсітэта. Асабліва знамянальным быў для іх Ленінскі юбілейны год. Ва універсітэце ярка і святочна прайшлі масавыя спаборніцтвы, прысвечаныя 100-годдзю з дня нараджэння У. І. Леніна і 50-годдзю з дня ўтварэння ЛКСМБ. У 1970 годзе было праведзена звыш 100 розных спаборніцтваў, у якіх прыняло ўдзел звыш 8.000 чалавек. За гэты год ва універсітэце падрыхтавана пяць майстроў спорту СССР, 54 кандыдаты ў майстры і першаразраднікі. У састаў зборных каманд рэспублікі ўваходзяць 33 студэнты, а сем з'яўляюцца кандыдатамі ў зборную СССР.

За вялікую работу па аказанню шэфскай дапамогі сельскім калектывам фізкультуры спортклуб ГДУ узнагароджан граматай ЦС СДСТ «Буравеснік». У аглядзе-конкурсе сярод універсітэтаў краіны, прысвечаным 100-годдзю з дня нараджэння У. І. Леніна, наш універсітэт заняў першае месца і ўзнагароджаны пераходным Чырвоным Сцягам Камітэта па фізічнай культуры і спорце пры Савеце Міністраў СССР.

Зараз нашы спартсмены рыхтуюцца паспяхова выступіць на пятай летняй спартакіядзе народаў СССР.

▲ ▲

Стала добрай традыцыяй праводзіць пасяджэнні кафедры палітычнай эканоміі ў райкомах партыі, на буйных прадпрыемствах вобласці. Прысвячаюцца яны важным гістарычным падзеям у жыцці нашай партыі і народа.

4 сакавіка такое пасяджэнне было праведзена ў Добрушы. Прысвечана яно было растлумачванню важных палажэнняў праекта Дырэктыў XXIV з'езда КПСС. Дацэнты кафедры Т. П. Трацэўская, Л. А. Цяцерына, М. М. Маёраў, старшы выкладчык Н. Я. Багданава, асістэнт Т. А. Малыгіна, загадчык кабінета І. І. Аўчарэнка выступілі з цікавымі дакладамі перад працоўнымі прадпрыемстваў.

Усе даклады былі выслуханы рабочымі, служачымі, партыйна-гаспадарчым актывам з вялікай увагай, яны выклікалі глыбокую цікавасць, аб чым сведчыць, у прыватнасці, вялікая колькасць пытанняў, якая была зададзена дакладчыкам.

Вялікая ўвага і цікавасць слухачоў да дакладаў даставілі задавальненне і супрацоўнікам кафедры. Узаемная карысць, атрыманая ад такіх мерапрыемстваў, гаворыць аб іх мэтазгоднасці.

М. МІКАЛАЕЎ.

МІТЫНГ ПРАТЭСТУ

У мінулую суботу ў актавай зале адбыўся мітынг пратэсту калектыву універсітэта супраць амерыканскай агрэсіі ў Індакітаі. Кароткім уступным словам яго адкрыў сакратар парткома ГДУ У. В. Казлоў.

На мітынгу выступілі в. а. загадчыка кафедры гісторыі КПСС і навуковага камунізма Я. А. Семянчук, загадчык кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны прафесар Г. П. Мялёхін, выкладчык А. А. Фясьноў, загадчык аддзела кадраў М. М. Цітоў, студэнтка другога курса факультэта фізічнага выхавання Л. Бусел.

Удзельнікі мітынгу аднагалосна прынялі рэзалюцыю, у якой ганьбяць амерыканскіх агрэсараў і патрабуюць спыніць ваенныя дзеянні ў Індакітаі.

72 ГЕРАІЧНЫЯ ДНІ

Вялікія падзеі мінулага застаюцца часткай нашага сённяшняга жыцця. Да такіх падзей мы адносім гераічную Парыжскую Камуну. Пасля паражэння ў франка-прускай вайне і заключэння ўнізіцельнага міру з Германіяй французская буржуазія імкнулася задушыць рэвалюцыйны рух у краіне. Народ Парыжа ненавідзеў рэакцыйны ўрад Цьера, які Карл Маркс назваў «урадам нацыянальнай здрады».

На вуліцах горада распаўсюджваліся пракламацыі з прамым патрабаваннем адстаўкі ўраду: «Месца народу!», «Месца Камуне!». У Парыжы наспяваў рэвалюцыйны выбух. У ноч на 18 сакавіка 1871 года войскі Цьера паспрабавалі абяззброіць нацыянальную гвардыю, але салдат абкружыў натоўп парыжан. Пачалося братанне. Урадавыя ўстановы былі заняты паўстаўшымі. Глава ўраду і яго міністры збеглі ў Версаль. Улада ў сталіцы перайшла ў рукі цэнтральнага камітэта нацыянальнай гвардыі, які складаўся амаль поўнасцю з рабочых і мелкіх служачых.

У складанай абстаноўцы асады і грамадзянскай вайны Камуна разгарнула сваю дзейнасць. Трэба было наладжваць разбуранае жыццё горада, забяспечыць насельніцтва харчаваннем, палівам, стварыць новую дзяржаўнасць. Камунары з гонарам справіліся з ускладненымі на іх гісторыяй задачамі хоць і не паспелі зрабіць многага.

Камуна зламала стары буржуазны дзяржаўны апарат і замяніла яго новым, пралетарскім. Пастаянная армія была распушчана і заменена ўсеагульным узбраеннем народа. Камуна скасавала паліцыю, узлажыла функцыі аховы парадку на ўзброены народ. Яна ліквідавала старую бюракратыю і ўвяла выбарнасць чыноўнікаў, адказных за сваю дзейнасць перад народам. Заработная плата дзяржаўных служачых была прыроўнена да заработнай платы кваліфікаваных рабочых. Царква аддзялялася ад дзяржавы. Царкоўная маёмасць нацыяналізавалася.

Уся дзейнасць Камуны была накіравана на паляпшэнне становішча працоўных. Яна ануліравала даўгі па кватэрплаце адтэрміноўвала плацяжы па векселях, забараніла начныя работы ў пякарнях, выдала дэкрэты аб забароне штрафаў, аб павышэнні зарплаты, аб перасяленні людзей у асабнякі арыстакратаў. Кінутыя ўладальнікамі майстэрні былі перададзены ў кіраванне таварыстваў рабочых. Гэта былі, па словах У. І. Леніна, «масткі» ад капіталізму да сацыялізма, якія Камуна не паспела ўмацаваць.

Камуна прадставіла народу шырокія дэмакратычныя свабоды. Прафсаюзы, секцыі І Інтэрнацыяналу, рэвалюцыйныя клубы, жаночыя арганізацыі абмяркоўвалі праекты законаў і пастаноў, дапамагалі праводзіць іх у жыццё.

Вялікую ўвагу Камуна ўдзяляла пытанням культуры. Школа вызвалілася ад уплыву царквы, былі прыняты меры, каб бібліятэкі, музеі, тэатры сталі даступнымі народу.

Камуна была прасякнута духам пралетарскага інтэрнацыяналізму. У яе дзейнасці актыўна ўдзельнічалі рэвалюцыянеры розных краін.

Бессмяротная справа Камуны была першай у гісторыі таму ёй уласцівы некаторыя памылкі Камуна недаацаніла важнасці саюзу з сялянствам, недастатковымі былі сувязі з іншымі гарадамі краіны. Яе кіраўнікі выявілі недастатковую рашучасць у барацьбе з ворагамі рэвалюцыі.

21 мая версальцы ўварваліся ў Парыж, пачаўся «крывавы майскі тыдзень» — апошні тыдзень барацьбы. Увесь горад пакрыўся барыкадамі. На вуліцах Парыжа ў гэтыя дні загінула больш 30.000 чалавек. 28 мая на могілках Пер-Лашэз былі расстраляны апошнія абаронцы Камуны. Дзесяткі тысяч змагароў былі расстраляны, кінуты ў турмы, высланы на катаргу.

Парыжская Камуна прадстаўляе сабой выдатную падзею ў гісторыі чалавецтва. Яе каштоўнейшы гістарычны вопыт вывучалі і абагульнялі К. Маркс, Ф. Энгельс, У. І. Ленін.

Ідэолагі буржуазіі, апартуністы з часоў самой Камуны і да нашых дзён спрабавалі і спрабуюць усімі сродкамі прынізіць яе гістарычную ролю.

Марксісцкі аналіз гістарычнай ролі, велічы і слабасці Парыжскай Камуны з'яўляецца рашаючым абвяржэннем спроб сказіць яе сэнс і значэнне.

«Парыж рабочых з яго Камунай, — падкрэсліваў К. Маркс, — заўсёды будуць ушаноўваць як слаўнага прадвесніка новага грамадства. Яго мучанікі на вякі захаваны ў вялікім сэрцы рабочага класа. Яго катаў гісторыя ўжо цяпер навекі прыкавала да таго ганебнага слупа, ад якога іх не ў сілах будуць вызваліць усе малітвы іх папоў».

А. СМОЛІНА,
в. а. асістэнта кафедры гісторыі КПСС і навуковага камунізма.

ПЕСНЯРЫ КАМУНЫ

Парыжская Камуна з'яўляецца адной з буйнейшых падзей сусветнага значэння. Яна знайшла яркае адлюстраванне ў літаратуры, галоўным чынам французскай. Да ліку яе першых піянераў-песняроў адносяцца Пацье, Клеман, Валес і Кладэль. Усе яны, акрамя Кладэля, прымалі непасрэдны ўдзел у барацьбе за Камуну і, будучы выхадцамі з нізоў, самааддана змагаліся за правы прыгнечанага народа як зброяй, так і пяром.

Сярод пісьменнікаў Парыжскай Камуны найбольшай актыўнасцю вызначыліся паэты, якія прыкметна ўздзейнічалі на ход бурных падзей сваімі энергічнымі песнямі і гімнамі. Не выпадкова масавыя песні былі найбольш папулярным жанрам у дні Камуны. Да гэтага жанру ахвотна звярталіся такія відныя паэты, як Пацье і Клеман, якія паспяхова выкарыстаці лепшыя дасягненні народна-песеннай творчасці і працягвалі баявыя дасягненні «Марсельезы» і рэвалюцыйнай паэзіі 1848 года.

Найбольш вядомым паэтам-песняром Парыжскай Камуны з'яўляецца Эжэн Пацье (1816—1887), якога У. І. Ленін назваў «адным з самых вялікіх прапагандыстаў пры дапамозе песні». У чэрвені 1871 года пад уражаннем вялікіх бітваў ён напісаў «Інтэрнацыянал», пакладзены потым на музыку рабочым кампазітарам сацыялістам П'ерам Дэгейтэрам. У 1889 годзе на першым кангрэсе II Інтэрнацыянала ў Парыжы «Інтэрнацыянал» быў зацверджан як міжнародны гімн рэвалюцыйнага пралетарыята. У рускім перакладзе-перапрацоўцы (А. Коца) гэты гімн з'явіўся ў 1902 годзе. Іменна ў рускай рэдакцыі пралетарскі гімн знайшоў сусветную вядомасць. У 1921 годзе ён быў перакладзены і на беларускую мову (Я. Купалам).

Акрамя Пацье, актыўным песняром Парыжскай Камуны выступіў Жан Баціст Клеман (1836—1903). Вялікай вядомасцю карыстаецца яго верш «Крывавая нядзеля», у якім адлюстраваны апошнія дні Камуны, разгромлены рэакцыяй працоўны Парыж, у якім і «каменні крываточаць», заклікаючы да расплаты.

З празаікаў, якія паказалі на старонках сваіх твораў Парыжскую Камуну, варта назваць перш за ўсё Жуля Валеса, Леона Кладэля. Першы з іх у рамане «Інсургент» намаляваў жыццё Францыі напярэдадні і ў дні Камуны, у прыватнасці ў рамантычным асвятленні паказаў барыкадныя баі. Кладэль у рамане «ІНРІ» гэтак жа прыўзнята гаворыць аб дзеячах Камуны, у першую чаргу, рабочых. На жаль, паказу рэвалюцыйных падзей у гэтым творы прыкметна перашкаджае абстрактны алегарызм.

Пісьменнікі Парыжскай Камуны ўнеслі прыкметны ўклад у развіццё прагрэсіўнай літаратуры. Іх імёны назаўсёды захавае ў сваёй памяці ўдзячнае чалавецтва.

В. АХРЫМЕНКА,
кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Бiёлага - глебавы факультэт. Ён рыхтуе кваліфікаваных выкладчыкаў для школ вобласці і рэспублікі, маладых даследчыкаў і вучоных. Аб цікавым і шматгранным жыцці факультэцкага калектыву расказваецца сёння на другой і трэцяй старонках газеты.

РАСКАЗВАЕМ АБ

ПА ЧАТЫРОХ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЯХ

Прафесарска-выкладчыцкі састаў, аспіранты і студэнты біёлага-глебавага факультэта праводзяць сваю работу ў гэтым навучальным годзе пад лозунгам дастойнай сустрэчы XXIV з'езда КПСС.

За час станаўлення універсітэта выканана вялікая работа па пераходу факультэта на агульнауніверсітэцкія вучэбныя планы. Зараз можна сказаць, што вырашана цяжкае і даволі складанае пытанне аб спецыялізацыі. На факультэце вядзецца падрыхтоўка студэнтаў па чатырох асноўных спецыяльнасцях: батаніцы, заалогіі, фізіялогіі раслін і фізіялогіі чалавека і жывёл.

Ужо зараз для студэнтаў чытаецца многа новых і цікавых спецкурсаў. Флора і расліннасць Палесся, геабатаніка, радыёбіялогія раслін, біялагічна-актыўныя рэчывы раслін, рост і хімічныя рэгулятары раслін, заагеаграфія, арніталогія, энтамалогія, марфалогія і фізіялогія цэнтральнай нервовай сістэмы і многа іншых цікавых спецкурсаў.

Для паспяховага правядзення заняткаў па спецыяльнасцях і чытанню спецкурсаў пераабсталяваны многія лабараторыі факультэта. Студэнты, якія спецыялізуюцца на кафедрах заалогіі і батанікі, працуюць над тым матэрыялам, які яны сабралі летам і восенню. У лабараторыях кафедр фізіялогіі чалавека і жывёл і фізіялогіі раслін работа вядзецца па цікавай тэматыцы. Навыкі, атрыманыя зараз у працэсе гэтай працы, дапамогуць студэнтам на праддыпломнай практыцы і пры выкананні дыпломных работ.

Факультэт укамплектаваны высокакваліфікаванымі спецыялістамі. Вучэбную і даследчую работу праводзяць доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар Ф. М. Харытановіч, прафесары, доктары навук І. В. Жаркоў, А. С. Паламарчук, П. В. Палятаеў, дацэнты М. В. Шалухін, Г. Л. Паламарчук, У. П. Харахонаў, Н. С. Кісялёва і іншыя.

Біёлага-глебавы факультэт рыхтуе, у асноўным, спецыялістаў па біялагічных спецыяльнасцях. Пасля заканчэння універсітэта маладыя спецыялісты змогуць працаваць у навукова-даследчых установах, у вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах а таксама працаваць настаўнікамі ў сярэдніх агульнаадукацыйных школах.

Выкладчыцкі калектыў факультэта робіць усё для таго, каб своечасова папаўняць лабараторыі новым абсталяваннем, якое дазволіць лепш вывучаць біялагічныя аб'екты на сучасным узроўні і прывіць студэнтам любоў да ведаў, да ўдзелу ў навукова-даследчай рабоце.

Лепшыя студэнты-выпускнікі біёлага-глебавага факультэта, якія праявілі схільнасць да навукова-даследчай работы, будуць рэкамендаваны факультэтам у аспірантуру, якая функцыяніруе пры кафедрах фізіялогіі раслін, заалогіі, батанікі і хіміі. Ужо з першага выпуску універсітэта рэкамендаваны ў аспірантуру студэнты В. Родзікаў і В. Шуберт.

Вынікі здачы сесіі за мінулы навучальны год паказалі, што студэнты ўпарта і сістэматычна авалодваюць тэорыяй і практыкай па сваіх спецыяльнасцях, а таксама складаным абсталяваннем, якое маецца на кафедрах. На факультэце кожны шосты студэнт — выдатнік, кожны другі — вучыцца на выдатна і добра.

С. АЛЕШКА,
дэкан біёлага-глебавага факультэта.

Студэнткі трэцяга курса Галіна Сініцкая і Валянціна Дубіна праводзяць лабараторную работу па тэме «Мінеральнае харчаванне раслін».

ЦЯЖКА, АЛЕ ЦІКАВА

Неаднаразова можна было наглядаць такі малюнак: студэнт спяшаецца з сабакам або з пеўнем пад пахой. Многім пакажацца гэта неверагодным, але гэта так. Звычайна шлях гэтага студэнта накіраван у лабараторыі 3—12 або 3—18. Што ж адбываецца там? Пры чым тут сабака ці певень?

На гэта пытанне я паспрабую адказаць. Чалавек гэты з'яўляецца студэнтам біёлага-глебавага факультэта, які спецыялізуецца на кафедры фізіялогіі чалавека і жывёл.

Займацца фізіялогіяй цяжка, але цікава. Спецыялізавацца студэнты па гэтай дысцыпліне пачалі з чацвёртага курса. Многа катоў паклалі свае галовы перш чым студэнты засвоілі хірургічны практыкум. Шэраг эксперыментаў праводзіўся на трусах і сабаках. Выкарыстоўвалі жывёл самых разнастайных і ў вялікай колькасці, але мэта была адна — засвоіць матэрыял, адпрацаваць адпаведныя методыкі.

У лістападзе пачаўся новы этап работы. Студэнты атрымалі тэмы курсавых работ і пачалі праводзіць эксперыментальную работу. Менавіта, у гэты перыяд і пачаліся асноўныя хваляванні. Гледзячы збоку, здаецца, што надзвычай лёгка рабіць эксперыменты над жывёламі. Але гэта далёка не так. Не вельмі проста прымусіць сабаку стаяць некалькі гадзін, ды пры гэтым паспрабаваць узяць у яго кроў, або зняць электракардыяграму. Сабакі ўпарта хацелі бегаць, скакаць, рабіць тое, што хочацца, але не тое, што хоча ад яго студэнт. Каб улагодзіць іх, неяк зацікавіць, не шкадавалі студэнты дамашніх бутэрбродаў, што давалі ім клапатлівыя бабулькі. Паступова работа пачала наладжвацца.

Частка студэнтаў працавала з курамі. Здаецца, і невялікая птушка — не страус жа! — а клопатаў з ёй не абярэшся. Яе і пакарміць трэба, і даць вады папіць... Справа даходзіла нават да таго, што тлушч рыбы давалі, абы на курсавую «працавала».

Зараз большасць студэнтаў закончылі эксперыментальную частку курсавой работы і прыступілі да апрацоўкі атрыманых дадзеных. Мала паставіць эксперымент, трэба прыкласці многа сіл, каб апрацаваць вынікі, зрабіць абагульненні.

Пажадаем жа студэнтам ні пуху, ні пер'я!

А. АТРУШКЕВІЧ,
студэнт 4 курса.

ГРУПА З ТРЭЦЯГА

Увесь савецкі народ рыхтуецца дастойна сустрэць XXIV з'езд КПСС. Рыхтуецца сустрэць яго і наша група.

У зімовую сесію мы хваляваліся за некаторых студэнтаў, якія раней слаба займаліся. Таму моцныя студэнты ў час падрыхтоўкі да сесіі аказвалі ім дапамогу. У выніку 20 студэнтаў групы здалі сесію толькі на добра і выдатна. У адрозненне ад мінулай сесіі ў нас няма ніводнай нездавальняючай адзнакі. Есць у нас і свае выдатнікі: Марыя Кісляк, Яніна Лялькова, Валянціна Ісакава.

Студэнты не толькі добра вучацца, але і актыўна ўдзельнічаюць у грамадскім жыцці факультэта і універсітэта. На камсамольскім сходзе мы вырашылі, каб ні адзін студэнт не заставаўся ў баку ад грамадскага жыцця.

Многія студэнты групы прымалі актыўны ўдзел у падрыхтоўцы конкурснага вечару мастацкай самадзейнасці факультэта. Талентаў нам не займаць. У нас ёсць свае музыканты, танцоры, песняры.

Сябруем мы і са спортам. Так, студэнты прынялі ўдзел у агульнауніверсітэцкім кросе. Валянціна Мяснікова ўваходзіць у зборную універсітэта па фехтаванні. Трое нашых рабят у складзе зборнай факультэта па баскетболе.

У напружанай вучобе і карысным, цікавым адпачынку праходзіць наша студэнцкае жыццё.

Г. БУРАНАВА,
студэнтка трэцяга курса.

БУДУЧЫЯ ФІЗІЁЛАГІ

Фізіялогія чалавека і жывёл — адна з найбольш складаных і цікавых навук біялагічнага профілю, якая ўключае ў сябе шырокі комплекс дысцыплін, што вывучаюць разнастайныя працэсы жыццядзейнасці, уключаючы найбольш складаныя яе праявы — працэсы мышлення і свядомасці.

Сучасная фізіялогія за апошнія дзесяцігоддзі дасягнула высокага ўзроўню развіцця. Гэта стала магчымым дзякуючы прымяненню разнастайных метадаў выкарыстання складанай электроннай апаратуры, якая дазваляе выяўляць глыбокія і складаныя механізмы працэсаў жыццядзейнасці.

За кароткі перыяд кафедра аснасціла сучасным абсталяваннем свае лабараторыі навейшай фізіялагічнай апаратурай. Створаны лабараторыі малага і вялікага практыкумаў, электрафізіялагічная лабараторыя, якая дазваляе праводзіць вучэбны працэс і навукова-даследчую работу на высокім навукова-тэхнічным узроўні.

Для забеспячэння вучэбнага працэсу і навукова-даследчай работы студэнтаў створан віварый, у якім шмат трусоў, сабак, птушак і другіх жывёлін.

Ужо ў гэтым навучальным годзе кожным студэнтам чацвёртага курса, спецыялізуючымся пры кафедры, была самастойна выканана эксперыментальная навуковая работа, раскрываўшая новыя пытанні ў фізіялогіі.

Разам з студэнтамі старэйшых курсаў да навукова-даследчай работы прыцягваюцца і студэнты трэцяга курса. Зараз вядзецца падрыхтоўка да правядзення эксперыментальных даследаванняў над жывёламі па тэмах дыпломных работ, якія будуць абараняцца ў наступным навучальным годзе.

Для пашырэння ведаў у галіне фізіялогіі і асваення сучасных метадаў эксперыментальных даследаванняў у гэтым годзе студэнты ўпершыню будуць праходзіць вытворчую практыку ў маі-ліпені месяцах у інстытуце фізіялогіі АН БССР і сектары геранталогіі пры АН БССР.

Студэнты, якія спецыялізуюцца пры кафедры, праяўляюць вялікую цікавасць да навукова-даследчай работы. Яны актыўна ўдзельнічаюць у стварэнні і працэсе станаўлення самой кафедры, арганізацыі віварыя, абсталяванні лабараторый. Найбольш актыўнымі і настойлівымі зарэкамендавалі сябе Аляксандр Атрушкевіч, Святлана Новік, Святлана Шыцікава, Генадзь Шурын, Аляксандр Ардаб'еў і многія іншыя.

П. ПАЛЯТАЕЎ,
загадчык кафедры фізіялогіі чалавека і жывёл, доктар біялагічных навук, прафесар.

БІЁЛАГА-ГЛЕБАВЫМ

СПРАВЫ КАМУНІСТАЎ

Партыйная арганізацыя факультэта аб'ядноўвае 26 камуністаў. На кафедрах фізіялогіі раслін і заалогіі створаны партыйныя групы.

Уключыўшыся ў работу па дастойнай сустрэчы XXIV з'езда КПСС, камуністы намецілі шэраг мерапрыемстваў, накіраваных на далейшае паляпшэнне навукова-даследчай, вучэбнай і выхаваўчай работы. Глыбока вывучыўшы праект Дырэктыў XXIV з'езда КПСС па пяцігадоваму плану развіцця народнай гаспадаркі СССР, камуністы паклалі ў аснову тэматыкі сваіх навуковых даследаванняў патрабаванні Дырэктыў. Такая работа праведзена на ўсіх пяці кафедрах факультэта.

Кафедру фізіялогіі раслін узначальвае вопытны камуніст прафесар Ф. М. Харытоновіч. Свае веды і вопыт ён перадае не толькі студэнтам, але і рыхтуе навуковыя кадры.

Кафедру батанікі ўзначальвае камуніст прафесар А. С. Паламарчук. Гэта кафедра распрацавала перспектыўны план вывучэння прыродных рэсурсаў беларускага Палесся. Акрамя таго, кафедра рыхтуецца да правядзення вялікай даследчай работы па гаспадарча-дагаворнай тэматыцы.

Вялікія задачы перад партыйнай арганізацыяй стаяць у сувязі з далейшым развіццём універсітэта і асабліва ў сувязі з стварэннем батанічнага саду, які павінен стаць навуковым цэнтрам па далейшаму развіццю і выкарыстанню раслінных рэсурсаў нашай рэспублікі. Тут будзе дзе прыкласці сілы як вопытным прафесарам, дацэнтам, так і студэнтам. Кіруе ўсёй работай на факультэце камуніст Ф. С. Алешка.

Вялікую ўвагу ўдзяляе партыйная арганізацыя выхаваўчай рабоце студэнтаў і прафесарска-выкладчыцкага саставу. Да кожнай студэнцкай групы прымацаваны групавы кіраўнік з ліку найбольш вопытных выкладчыкаў. Кіраўнікамі груп працуюць камуністы І. А. Карабанаў, А. І. Балтоўскі, А. Д. Ціханскі і іншыя. Па рэкамендацыі парткома універсітэта найбольш вопытныя выхавацелі прымацаваны да груп першага курса. Гэта камуністы дацэнты С. К. Лапіцкая і Н. С. Кісялёва. Яны прарабілі вялікую працу ў групах, добра ведаюць сваіх студэнтаў.

Стан выхаваўчай работы ў студэнцкіх групах абмяркоўваўся на адкрытым партыйным сходзе. Намечаны шляхі паляпшэння гэтай работы. Асаблівая ўвага павінна ўдзяляцца індывідуальнай рабоце з студэнтамі. У сувязі з гэтым камуністы выказваюць прапановы, што куратарамі трэба назначаць тых выкладчыкаў, якія маюць вучэбную нагрузку ў дадзеных групах.

Нідзе так не раскрываюцца маральныя якасці чалавека, як у працы — вучэбнай, грамадскай, вытворчай. З групамі студэнтаў, якія спецыялізуюцца на кафедрах, выхаваўчую работу праводзяць камуністы А. І. Кіеня, І. А. Карабанаў, Г. Л. Паламарчук.

Варта адзначыць, што ўся выхаваўчая работа праводзіцца праз камсамольскую арганізацыю. Камсамольская група — асноўная арганізацыйная адзінка правядзення выхаваўчай работы. Галоўная мэта ў гэтым напрамку — дабіцца, каб веды, атрыманыя студэнтамі па грамадскіх і прыродазнаўчых навуках, садзейнічалі выпрацоўцы ў студэнтаў марксісцка-ленінскай ідэалогіі, каб прынцыпы гэтай ідэалогіі сталі нормай жыцця кожнага студэнта.

Вялікая работа на факультэце праводзіцца па развіццю спорту, мастацкай самадзейнасці, лектарскай работы і інш. Ва ўсіх гэтых справах заўсёды наперадзе камуністы.

В. ХІЛЬКЕВІЧ,
сакратар партбюро факультэта.

НА КАФЕДРЫ БАТАНІКІ

Кафедра батанікі, як універсітэцкая, існуе другі год. Да гэтага яна функцыяніравала як кафедра, якая абслугоўвала ў педінстытуце ў асноўным педагагічны працэс.

Зараз калектыў кафедры зрабіў нямала для таго, каб яна знайшла універсітэцкі стыль работы і строгую навуковую накіраванасць.

На кафедры створан гербарый беларускага Палесся, арганізавана лабараторыя сістэматыкі раслін і геабатанікі, генетыкі, методыкі выкладання біялогіі і інш.

Але самае галоўнае, што нас радуе, гэта спецыялізацыя студэнтаў па фларыстыцы і геабатаніцы. На нашай кафедры спецыялізуецца 39 чалавек з трэцяга і чацвёртага курсаў. Студэнтам чытаюцца такія цікавыя курсы, як геаграфія раслін, флора і раслінасць беларускага Палесся і іншыя. На працягу года праводзіцца вялікі спецпрактыкум па ніжэйшых і вышэйшых раслінах.

Пры кафедры працуе батанічны навуковы студэнцкі гурток, членамі якога з'яўляюцца студэнты розных курсаў. Пасяджэнні гуртка звычайна бываюць цікавымі. Добрыя даклады па сваіх тэмах зрабілі студэнты А. Гаўрылаў, Э. Верамееў, В. Шахрай, Я. Велікоўская і іншыя.

Кафедра вызначыла свой навуковы профіль. Яна займаецца цікавай раслінасцю Прыпяцкага запаведніка, фларыстычнай разнастайнасцю беларускага Палесся. У перспектыве — стварэнне універсітэцкага батанічнага саду Палесся БССР, навуковыя экспедыцыі ў палескія раёны і навукова-даследчыя работы ў Прыпяцкім запаведніку.

З супрацоўнікамі кафедры даследчай работай будуць займацца і тыя студэнты, якія спецыялізуюцца па батаніцы.

Супрацоўнікі нашай кафедры займаюцца зараз у асноўным разнастайнымі групамі раслін — кветкавымі, грыбамі, імхамі, водарaслямі, раслінамі лясоў і лугоў, паркаў і рэк.

Станаўленне кафедры працягваецца. Вялікія задачы, што пастаўлены перад кафедрай, натхняюць нас і робяць нашу працу карыснай, цікавай і змястоўнай.

А. ПАЛАМАРЧУК,
загадчык кафедры батанікі, доктар біялагічных навук, прафесар.

КАРЫСНЫ СПЕЦПРАКТЫКУМ

У мінулым годзе мы, яшчэ студэнты чацвёртакурснікі, абралі спецпрактыкум па фізіка-хімічных метадах аналізу. Прывабіў гэты спецпрактыкум не толькі назвай, але і сваёй незвычайнасцю.

І вось прайшоў год заняткаў у лабараторыі. Што мы паспелі зрабіць?

Кіравала нашай работай дацэнт С. К. Лапіцкая. Займаліся мы вызначэннем умоў раздзялення мікраколькасцей цынку, кобальту і нікелю. Пытанне гэта практычна не вырашана, а таму матэрыялу ў кнігах і часопісах амаль не было. Чаму мы заняліся іменна гэтай праблемай? Таму што вырашэнне яе мае вялікае значэнне для сельскай гаспадаркі, для такіх навук, як фізіялогія раслін і глебазнаўства. Работа была цяжкай, але цікавай. Першыя месяцы пошукаў не давалі вынікаў, але мы не хацелі здавацца. Асноўная наша задача заключалася ў падборы фону, гэта значыць стварэння такога асяроддзя, пры якім мы атрымалі б найбольш поўную карціну раздзялення гэтых элементаў. І нарэшце такі фон падабраны. Першыя вынікі. Якімі радаснымі былі гэтыя дні для ўсіх нас! Методыка распрацавана, але трэба было пацвердзіць нашы лабараторныя эксперыменты аналізамі нейкіх аб'ектаў. Для гэтага ў Чонках мы ўзялі некалькі дзесяткаў раслін лубіну, уздзейнічалі на іх рознай колькасцю цынку, кобальту, нікелю і назіралі за іх развіццём. Калі мы апрацавалі нашы вынікі, то аказалася, што наша методыка правільная і знайшла практычнае пацвярджэнне.

Т. ІЛЬЯНКОВА,
студэнтка 5 курса, ленінскі стыпендыят.

ЁСЦЬ АБ ЧЫМ РАПАРТАВАЦЬ

Крыху больш двух тыдняў аддзяляе нас ад XXIV з'езда КПСС. У гэтыя перадз'ездаўскія дні камсамольцы нашага факультэта падвядуць вынікі камсамольскага заліку, да якога яны рыхтаваліся з вялікай адказнасцю. Камсамолії факультэта ёсць аб чым рапартаваць. На яе ліку многа добрых спраў. Так, у кожнай групе распрацаваны асабістыя абавязацельствы, якія даволі паспяхова выконваюцца.

У ходзе ленінскага заліку павысілася адказнасць камсамольцаў за паспяховасць, а таму факультэт у цэлым дабіўся добрых паказчыкаў у зімовай экзаменацыйнай сесіі. 67 камсамольцаў здалі сесію на выдатна, на 4 і 5 — 203. Большасць з іх спалучаюць выдатную вучобу з актыўным удзелам у грамадскім жыцці факультэта і універсітэта. Цяжка вылучыць сярод іх лепшых, але хочацца адзначыць у першую чаргу Галю Сініцкую, Любу Разуменка, Зою Шкаран, Аляксандра Атрушкевіча, Валю Легуновіч. Яны паказваюць прыклад у вучобе і з'яўляюцца запявaламі ўсіх добрых спраў на факультэце.

Камсамольцамі першага і трэцяга курсаў на зімовых канікулах, прачытана 15 лекцый для насельніцтва. Каля 20 чалавек займаюцца ў лектарскай групе.

Нельга не адзначыць работу студэнткі другога курса Л. Левінай у домакіраўніцтве № 4. Яна дапамагае рабятам рыхтаваць канцэрты, выпускаць насценную газету.

У другой групе трэцяга курса праведзены цікавы вечар, прысвечаны творчасці Сяргея Ясеніна, рэгулярна праводзіцца агляд навукова-папулярнай літаратуры.

Зараз факультэт рыхтуецца да конкурснага вечару, прысвечанага XXIV з'езду КПСС. У канцэрце прымуць удзел многія студэнты. Усё добрае, што робіцца на факультэце,— вынік творчай працы камсамольскіх груп, усёй нашай факультэцкай арганізацыі. Сур'ёзная размова сёння пойдзе на камсамольскім сходзе факультэта аб паляпшэнні работы камсамольскіх груп.

Ёсць упэўненасць, што камсамольцы нашага факультэта прыкладуць усе намаганні, каб дастойна сустрэць XXIV з'езд нашай роднай партыі.

Я. ЛЯЛЬКОВА,
сакратар камсамольскай арганізацыі факультэта.

НАВУКА І ГАСПАДАРКА

Кафедра фізіялогіі раслін— адна з самых вялікіх на біёлага-глебавым факультэце. У яе саставе 17 навуковых супрацоўнікаў, аспірантаў і лабарантаў. Кафедру ўзначальвае доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар Ф. М. Харытановіч. Ён мае вялікі вопыт і заслугі ў пытаннях стэпавага лесаразвядзення, выдатна ведае біялогію лясных культур, аб чым сведчыць нядаўна выданая ім манаграфія «Биология древесных пород» і падрыхтаваная да друку манаграфія аб кустарнікавых пародах нашых лясоў. Пад кіраўніцтвам Фёдара Мікалаевіча працуе вялікая група аспірантаў і студэнтаў. Многія з іх (Пераход, Баравікова, Машэўскі, Нікіценка і іншыя) распрацоўваюць пытанні, якія забяспечваюць павышэнне прадукцыйнасці лясных культур. Пытаннямі аблясення балот, а таксама мікарызаў лясных раслін займаецца дацэнт М. В. Шалухін. Такім чынам, на кафедры выдзяляецца група спецыялістаў, якая працуе ў галіне лесаводства — важнай галіне народнай гаспадаркі.

Другі напрамак у рабоце кафедры — селекцыйная работа. Яе паспяхова вядзе дацэнт У. П. Харахонаў, які займаецца селекцыяй лубіну на хуткаспеласць. Ім атрымана некалькі перспектыўных узораў, якія чакаюць дзяржаўнага сортувыпрабавання. У. П. Харахонаў заканчвае доктарскую дысертацыю, прысвечаную біялогіі лубіну. У гэтым жа напрамку працуюць некаторыя маладыя супрацоўнікі кафедры, аспіранты і студэнты.

На кафедры праводзіцца цікавая і перспектыўная работа па ўвядзенню ў сельскагаспадарчую культуру новага гатунку расліна — горца забайкальскага, каштоўнай кармавой і тэхнічнай расліны. Да выяўлення біялогіі і біяхімічных асаблівасцей гэтай расліны У. П. Харахонаў прыцягвае вялікую колькасць студэнтаў.

Побач з вопытнымі работнікамі на кафедры многа моладзі, працалюбівай і грунтоўна падрыхтаванай. Добрымі арганізатарскімі здольнасцямі валодае І. А. Карабанаў, намаганнямі якога ў кароткі тэрмін створана выдатная лабараторыя па вывучэнню біялагічна актыўных рэчываў.

У распараджэнні кафедры маецца аграбіястанцыя факультэта. На ёй праводзяць свае даследаванні У. П. Харахонаў, А. І. Балтоўскі, Л. Н. Алімава, В. Е. Верамейчык і вялікая група студэнтаў, якія працуюць над курсавымі і дыпломнымі работамі на кафедры. Аднак аграбіястанцыя патрабуе яшчэ многа працы і сумесных намаганняў усіх кафедр факультэта, каб зрабіць яе ў поўнай ступені прыгоднай для навуковай і вучэбнай работы. На кафедры абмяркоўваюцца і сур'ёзна абдумваюцца перспектывы развіцця кафедры, якія аб'ядноўваюць яе сілы на адным з галоўных напрамкаў біялагічнай навукі.

Н. КІСЯЛЕВА,
дацэнт кафедры фізіялогіі раслін, кандыдат біялагічных навук.

У лабараторыі аналітычнай хіміі. Першакурсніца Наташа Міхальчанка праводзіць даследаванне сумесі катыёнаў.

ДРУЖЫННІКІ

У дружыне біёлага-глебавага факультэта налічваецца 41 чалавек. Лепшымі дружыннікамі факультэта з'яўляюцца А. Багамаз, Л. Лепінаў, А. Машчэўскі, В. Нікіценка, М. Байда, Н. Дайнека, Ф. Каспа і іншыя.

Даволі арганізавана было праведзена дзяжурства дружыны 21 студзеня і 21 лютага. За гэты час была праведзена гутарка з 15 чалавекамі. У гэтыя дні было накіравана тры чалавекі ў выцвярэзнік, быў затрыманы вучань пятай школы.

Пасля кожнага свайго дзяжурства мы падводзім вынікі. Так, 22 лютага на факультэце адбыўся агульны сход дружыннікаў, на якім абмеркавалася работа за паўгоддзе і намечаны задачы на наступнае паўгоддзе. Было прынята ў дружыну дзевяць студэнтаў з першага курса.

Дружыне аказвае вялікую дапамогу дэкан факультэта С. Ф. Алешка, сакратар партбюро В. А. Хількевіч. Дэкан выдзяліў лепшым дружыннікам грашовую ўзнагароду. Мы вырашылі арганізаваць сустрэчу работнікаў міліцыі і пракуратуры з членамі нашай народнай дружыны.

І. ФІРСАЎ,
камандзір народнай дружыны.

ТАЛЕНТУ ЯРКІЯ ГРАНІ

Імя Кандрата Кандратавіча Атраховіча (Кандрата Крапівы), народнага пісьменніка, віцэ-прэзідэнта Акадэміі навук БССР добра вядома не толькі ў нашай рэспубліцы, але і далёка за яе межамі. Творчы шлях вялікага майстра мастацкага слова, выдатнага сатырыка і байкапісца пачаўся ў 20-х гадах. Ужо з першых крокаў сваёй літаратурнай дзейнасці Кандрат Крапіва ўсю сілу свайго таленту, энергію і здольнасці паставіў на службу свайму народу, сваёй Радзіме. Яго творы вызначаліся мастацкімі вартасцямі, надзённасцю тэматыкі, актуальнасцю. Сваімі вершамі, байкамі, драматычнымі творамі, наскрозь прасякнутымі народнай мудрасцю, дасціпнасцю, гумарам, Кандрат Крапіва не толькі ўзбагаціў беларускую літаратуру, але і значна пашырыў яе жанравыя рамкі. Яго прыход у беларускую літаратуру быў звязан у першую чаргу са стварэннем самабытнай беларускай літаратурнай байкі. Напісаныя ў 20—30 гадах байкі «Дзед і баба», «Сава, асёл ды сонца», «Сука ў збане», «Жаба ў каляіне», «Махалыйк Іваноў» і многія іншыя не страцілі свайго надзённага гучання і сёння. Гаворачы аб творчасці пісьменніка, Міхась Лынькоў назваў Кандрата Крапіву «...яркім самабытным талентам, які ўвасобіў у сабе ўсе найлепшыя здабыткі і традыцыі жывога творчага слова народа, яго гумару, яго здаровага смеху». Міхась Лынькоў меў на ўвазе ў першую чаргу яго раннія творы.

Надзвычай плённа працуе К. Крапіва ў жанры драматургіі. У развіцці беларускай савецкай драматургіі, у стварэнні нацыянальнага рэпертуару для нашых тэатраў, яму належыць вялікая і пачэсная роля. У сваіх драматычных творах Крапіва праўдзіва адлюстроўвае вялікую пераўтваральную дзейнасць савецкага народа з найбольшай сілай і яскравасцю выяўляе яго гераічныя якасці. Гэтай тэме прысвечаны такія драматычныя творы, як «Канец дружбы», «Партызаны», «Проба агнём», «Пяюць жаваранкі» і іншыя. Да лепшых п'ес драматурга адносяцца сатырычныя камедыі «Хто смяецца апошнім» і «Мілы чалавек». Яны ахопліваюць вялікае кола тэм, з'яўляюцца вострадканфліктнымі творамі, глыбокімі па зместу.

П'еса «Хто смяецца апошнім» — адно з самых значных дасягненняў савецкай камедыяграфіі. Яна з поспехам прайшла ў тэатрах нашай краіны і за мяжой — у Венгрыі, ГДР, Польшчы, Румыніі, Чэхаславакіі. Трэба сказаць, што драматычным творам Крапівы пашчасціла — усе яны былі пастаўлены на сцэне, кожны з іх знайшоў дарогу да сэрцаў гледачоў.

Сатырычная камедыя «Хто смяецца апошнім» і лірычная камедыя «Пяюць жаваранкі» былі адзначаны Дзяржаўнымі прэміямі СССР.

Многія высокамастацкія творы Кандрата Крапівы ўвайшлі ў залаты фонд савецкай літаратуры. Яны вучаць нашу моладзь, усіх нас мацней любіць сваю Радзіму, нецярпіма адносіцца да перажыткаў мінулага, рашуча весці барацьбу з усім тым, што перашкаджае нам будаваць новае жыццё.

Нельга не сказаць аб тым вялікім укладзе, які ўнёс Кандрат Крапіва ў развіццё беларускай філалогіі, літаратуразнаўства. Разам з Я. Коласам і П. Глебкам ён удзельнічаў у рэдагаванні «Руска-беларускага слоўніка». Пад яго рэдакцыяй выйшлі «Беларуска-рускі слоўнік» (каля 90 тысяч слоў), «Правілы беларускай арфаграфіі і пунктуацыі», «Граматыка беларускай мовы» і іншыя падручнікі.

Шмат часу ўдзяляе Крапіва грамадска-палітычнай дзейнасці. Ён з'яўляецца дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР, членам праўлення Саюза пісьменнікаў СССР, і многіх іншых арганізацый.

Як сведчанне высокай ацэнкі яго творчасці навуковай дзейнасці з'яўляюцца тры ордэны Леніна, ордэн Чырвонага Сцяга, Працоўнага Чырвонага Сцяга і іншыя ордэны і медалі. Камуністычная партыя і Савецкі ўрад па заслугах ацанілі дзейнасць пісьменніка, вучонага, грамадзяніна.

5 сакавіка споўнілася 75 год з дня нараджэння Кандрата Крапівы, аднаго з заснавальнікаў беларускай савецкай літаратуры, народнага пісьменніка рэспублікі, якога па праву называюць правафланговым савецкай літаратуры.

Пажадаем Кандрату Кандратавічу Крапіве добрага здароўя і пленнай творчай працы.

Л. МЕЛЬНІКАВА,
выкладчык універсітэта.

СТАТУТ СТУДЭНЦКАГА НАВУКОВАГА ТАВАРЫСТВА ГДУ

1. МЭТЫ І ФОРМЫ РАБОТЫ ТАВАРЫСТВА

§ 1. Студэнцкае навуковае таварыства — дабраахвотная арганізацыя СНТ Гомельскага дзяржаўнага унівесітэта працуе ў цеснай сувязі з грамадскімі арганізацыямі і прафесарска-выкладчыцкім саставам і мае сваёй мэтай:

па-першае, развіццё навукова-даследчай работы студэнтаў, для таго каб прывіць ім навыкі самастойнай навуковай работы, дапамагчы знайсці сваё прызванне;

па-другое, выхаване з ліку найбольш здольных студэнтаў рэзерву вучоных, даследчыкаў і выкладчыкаў;

па-трэцяе, дапамогу студэнтам у рэалізацыі закончаных навуковых работ;

па-чацвёртае, папулярызацыю дасягненняў навукі і тэхнікі сярод студэнцтва і насельніцтва.

§ 2. Для ажыццяўлення пастаўленых задач таварыства:

а) арганізуе пры савеце СНТ, на факультэтах і кафедрах студэнцкія навукова-даследчыя бюро, школы і семінары па новых напрамках навукі, канструктарскія бюро, вылічальныя цэнтры, навуковыя гурткі, і кіруе іх работай;

б) арганізуе правядзение эксперыментальных і навукова-даследчых работ у лабараторыях, на кафедрах універсітэта, а таксама на заводах і навукова-даследчых установах;

в) праводзіць кожны год студэнцкія навукова-тэхнічныя канферэнцыі;

г) арганізуе перыядычныя конкурсы на лепшыя навукова-даследчыя работы студэнтаў, лепшую кафедру, лепшы факультэт па пастаноўцы студэнцкай навуковай работы;

д) прымае ўдзел у выданні навуковых работ студэнтаў і ў пёрадстаўленні лепшых работ на міжінстытуцкія, рэспубліканскі і ўсесаюзны конкурсы;

е) арганізуе дадатковыя лекцыі і семінары па асобных пытаннях навукі і тэхнікі;

ж) праводзіць экскурсіі на прамысловыя прадпрыемствы, навуковыя ўстановы, навукова-тэхнічныя выстаўкі.

II. АРГАНІЗАЦЫЙНАЯ СТРУКТУРА ТАВАРЫСТВА

§ 3. Студэнцкае навуковае таварыства ГДУ аб'ядноўвае студэнтаў, якія пастаянна вядуць навукова-даследчую работу.

§ 4. Кіраўніцтва работай таварыства ажыццяўляецца агульна-універсітэцкім саветам СНТ праз бюро СНТ факультэтаў. Савет СНТ ГДУ і бюро СНТ факультэтаў выбіраюцца, адпаведна, на універсітэцкіх і факультэцкіх канферэнцыях СНТ, якія праводзяцца сумесна з камсамольскай арганізацыяй.

§ 5. У савет таварыства ўваходзяць: старшыня, намеснік старшыні, члены савета. Лік членаў СНТ вызначаецца канферэнцыяй.

§ 6. Кіраўніцтва работай савета СНТ і факультэцкіх секцый СНТ ажыццяўляецца, адпаведна, навуковым кіраўніком СНТ ГДУ або навуковымі кіраўнікамі факультэцкіх секцый таварыства, якія выбіраюцца Вучоным Саветам ГДУ і вучонымі саветам факультэтаў і нясуць перад імі адказнасць за работу студэнцкага навуковага таварыства.

§ 7. Навуковае кіраўніцтва работай кафедральных секцый СНТ ажыццяўляецца прафесарамі і выкладчыкамі кафедры, якія выдзяляюцца загадчыкамі кафедр і навуковым кіраўніком СНТ факультэта.

§ 8. Тэматыка работы СНТ можа ўключаць у сябе навукова-даследчыя і праектна-канструктарскія работы, прапанаваныя членамі СНТ, кафедрамі, факультэтамі і прамысловымі прадпрыемствамі.

III. ЧЛЕНЫ СНТ, ІХ ПРАВЫ І АБАВЯЗКІ

§ 9. У рабоце кафедральных і агульнауніверсітэцкіх секцый СНТ могуць прымаць удзел добрапаспяваючыя студэнты.

§ 10. Прыём у члены СНТ праводзіцца бюро СНТ факультэта і зацвярджаецца саветам СНТ ГДУ на падставе пісьмовай заявы і рэкамендацыі навуковага кіраўніка пасля выканання выпрабавальнай работы.

§ 11. Член СНТ карыстаецца правамі:

а) рашаючага голасу на ўсіх сходах таварыства;

б) выбіраць і быць выбраным ва ўсе органы таварыства;

в) прымаць удзел у рабоце навуковых канферэнцый, выставак і конкурсаў;

г) прадстаўляць свае работы для выдання;

д) пры паспяховым выкананні навукова-даследчай работы, па рэкамендацыі савета СНТ, кафедры і па дазволу дэкана факультэта атрымаць індывідуальны графік выканання вучэбнага плана;

е) карыстацца выкладчыцкім абанементам фундаментальнай бібліятэкай ГПУ.

§ 12. Студэнтам — членам СНТ, якія выконваюць даследчыцкую, або праектна-канструктарскую работу па гаспадарча-дагаворнай тэматыцы, аплачваецца грашовая ўзнагарода.

§ 13. Студэнтаў, якія паспяхова сумяшчаюць навукова-даследчую работу з выдатнай вучобай, савет СНТ, сумесна з грамадскімі арганізацыямі універсітэта, вылучае на імянныя стыпендыі У. І. Леніна і Я. Коласа.

§ 14. За актыўны і плённы ўдзел у навуковай рабоце лепшым членам СНТ—выпускнікам універсітэта выдаецца «Дыплом СНТ».

Дыплом прысуджаецца вучоным саветам факультэта з зацвярджэннем на Вучоным Савеце ГДУ.

Прадстаўленне да ўзнагароджання дыпломам праводзіцца саветам СНТ ГДУ па рэкамендацыі кафедр і бюро ЛКСМБ.

Дыплом СНТ дае права пераважнага выбару месца працы пры размеркаванні маладых спецыялістаў і з'яўляецца рэкамендацыяй для паступлення ў аспірантуру.

§ 15. Член СНТ, які закончыў ГДУ, але працягвае актыўную работу ў СНТ ГДУ, захоўвае права рашаючага голасу ў СНТ ГДУ.

§ 16. Член СНТ можа быць выключаны з таварыства за парушэнне Статута СНТ ГДУ або спыненне дзейнасці ў таварыстве.

ПАЛАЖЭННЕ АБ ДЫПЛОМЕ СНТ

1. Дыплом СНТ з'яўляецца дадаткам да дыплома выпускніка ГДУ і прысуджаецца вучоным саветам факультэта з абавязковым зацвярджэннем на Вучоным Савеце ГДУ.

2. Дыпломам СНТ узнагароджваюцца выпускнікі ГДУ за найбольш актыўны і плённы ўдзел у рабоце СНТ пры паспяховым спалучэнні творчай работы з добрай вучобай на працягу ўсяго тэрміну навучання.

3. Да ўзнагароджання дыпломам СНТ выпускнікі універсітэта прадстаўляюцца Саветам СНТ ГДУ па рэкамендацыі прафесарска-выкладчыцкага калектыву кафедры сумесна з партыйнай і камсамольскай арганізацыямі.

4. Дыплом СНТ дае права пераважнага выбару месца работы пры размеркаванні маладых спецыялістаў і з'яўляецца рэкамендацыяй для паступлення ў аспірантуру.

5. Дыплом падпісваецца старшынёй Вучонага Савета ГДУ, сакратарамі партыйнага і камсамольскага камітэтаў універсітэта.

НАШЫ ЧЭМПІЁНЫ

Сёлетні навучальны год праходзіць паспяхова ў студэнтаў-спартсменаў біёлага-глебавага факультэта. Мы занялі першае месца ў асеннім кросе, сталі прызёрамі ў спаборніцтвах па лёгкай атлетыцы, валейболе, цяжкай атлетыцы.

На першынстве універсітэта па канькабежным спорце біёлагі ўступілі толькі студэнтам факультэта фізічнага выхавання. Асабліва вызначыліся Н. Макеева і В. Мухіна. На нашым факультэце вучыцца складана, яшчэ цяжэй даводзіцца тым, хто спалучае выдатную вучобу з удалымі спартыўнымі выступленнямі.

Сярод лепшых спартсменаў факультэта я хачу назваць імёны В. Верамеева, Н. Струміла, Л. Уцяткінай і іншых юнакоў і дзяўчат.

Н. НАУМЕНКА,
намеснік дэкана біёлага-глебавага факультэта па фізвыхаванні.

На здымку: член нізавога савета фізкультуры біёлага-глебавага факультэта першаразрадніца Людміла Фірсава на трэніроўцы.

ДОБРЫ НАСТРОЙ. Фотаэцюд.

ГРАМАДСКІЯ САНІТАРНЫЯ

Галоўным абавязкам членаў таварыства Чырвонага Крыжа з'яўляецца дапамога органам аховы здароўя. Адной з форм такой дапамогі і ёсць работа грамадскіх санітарных інспектараў, якія дапамагаюць санітарна-эпідэміялагічным станцыям ажыццяўляць бягучы санітарны кантроль над установамі гандлю і грамадскага харчавання. Ва універсітэце ёсць 20 санітарных грамадскіх інспектараў. Сярод іх 12 студэнтаў факультэта фізічнага выхавання. За кожным грамадскім інспектарам замацавалі аб'екты, якія кантралююцца не радзей аднаго разу ў адзін—паўтара месяца з абавязковым складаннем акту-агляду і перадачай яго ў гарадскую санітарна-эпідэміялагічную станцыю. Акрамя таго, грамадскі санітарны інспектар мае права патрабаваць ліквідавання антысанітарнага стану ў любой установе горада.

Вялікую актыўнасць у рабоце праяўляюць выкладчыкі В. М. Паркоўскі, Е. Т. Цітоў, студэнты 3 курса факультэта фізічнага выхавання А. Музыкіна і Р. Суслава. За добрую работу ў 1970 годзе ўсе яны ўзнагароджаны граматамі абласнога камітэта таварыства Чырвонага Крыжа.

Л. МАЦВІЕНКА,
старшыня камітэта Чырвонага Крыжа

Фотаздымкі для гэтага нумару газеты зрабіў А. Рудчанка.

За рэдактара Ул. СІДАРАЎ.

АЗ 35128 «Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Адрас рэдакцыі: Гомель, вул. Савецкая, 108. Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржаўнага Камітэта Савета Міністраў БССР па друку. Гомель, Савецкая, 1. Заказ 1315.